

Batman İdare Mahkemesi'ne

İşbu belge UVAP üzerinden
Avukat Tarık Gülerüz'ün
e-imzası ile gönderilmiştir.
Tarih: 21.07.2022 Saat: 13.18
Ref. No: 10532661706

21 Temmuz 2022

Dosya No: 2022/455 E.

Davacı : Abdulbari Koç

Vekili : Avukat Tarık Gülerüz
Avukat Dr. Zahide Altunbaş Sancak
Avukat İ. Selin Nacar Öztürk

Gülerüz Partners, İz Plaza Giz Eski Büyükdere
Cd. 9/77 Maslak İstanbul

Davalı : 1. Batman Valiliği
2. Batman Belediye Başkanlığı

Konu : 25.03.2022 tarihli yenilenen dava dilekçesinde talep ve izah edildiği üzere dava konusu uyumsuzluğun kendilerine ihbarında hukuki yararları bulunan [i.] kamu kurumlarına, [ii.] kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve [iii.] ilgili sivil toplum kuruluşlarına davanın ihbarı talebidir.

§ Açıklamalar

Sn. Mahkeme huzuruna sunduğumuz yenilenen 25.03.2022 tarihli dava dilekçesinde, dava dilekçesinin bir nüshasının toplamda 30 [otuz] kurum ve kuruluşa ihbar edilmesi talep edilmiş, ihbara ilişkin gerekçeler ihbar olunanların unvan ve açık adres bilgileri ile birlikte dava dilekçesinde yer verilmiştir. Bu çerçevede ayrıca, dava dilekçesinin 30

[otuz] ilave nüshası ihbar olunanlara gönderilmek üzere dosyaya sunulmuştur.

Ne var ki, davanın ihbarından bu yana geçen zamana karşın, henüz ihbarı talep olunanlara Sn. Mahkemece davanın ihbarı yönünde bir tebligat yapılmadığı gibi, bu hususta herhangi bir menfi veya müspet karara hükmedilmemiştir.

Eldeki dava 1 [bir] TL talepli bir tam yargı davası olsa da, davadan umulan hukuki yarar, hava kirliliğinin mevzuatta belirlenen değerlerin üzerinde olduğunun tespit edilmesi, bu meyanda, davalı idarelerin yargı marifeti ile hukuka uyarlı davranmaya icbar edilmesi ve en nihayetinde Batman ilinde hava kirliliğinin azaltılmasına katkı sağlanmasıdır. Bu yönü ile bakıldığında, huzurdaki dava; davacı müvekkil özelinde tüm kamunun -ve doğanın- temiz havaya erişim hakkına ilişkin kolektif bir hukuki korumayı amaçlamaktadır.

Batman ilinde yaşanan malum ve meşhur bir vakıa haline gelen hava kirliliği yalnızca eldeki davanın, yani davacının değil, tüm yurttaşların ortak menfaatini yani kamu sağlığını tehdit etmektedir. Batman'da yaşanan hava kirliliğinin, bakanlığın belirlediği sınır değerlerin çok üzerinde olması nedeniyle; insan sağlığı ve doğa üzerinde ciddi bir tehdit haline geldiği açıktır. Bu nedenle, toplum sağlığını ilgilendiren talebimiz tüm kamuoyunu alakadar etmektedir ve kolektif bir hukuki himaye talebi söz konusudur.

Kaldı ki, idarenin hava kirliliğinin önlenmesine ilişkin pozitif yükümlülüğünün ihlal etmesi halinde bir tazminat sorumluluğunun doğup doğamayacağı sorunsalı özelinde bu dava Türkiye'de idari yargı makamlarına taşınan -görebildiğimiz kadarıyla- ilk davadır. Bu sebeple, Sn. Mahkemece kesin olarak verilecek nihai karar, bu özelde bir emsal teşkil edecektir. Dolayısıyla, eldeki dava özelinde ihbarı talep olunanların davadan haberdar olmalarında üstün hukuki yarar bulunmaktadır. Ayrıca, dava konusu tazminat talebinin 1[bir] TL manevi tazminat olduğu ve bunun ıslaha konu olamayacağı dikkate alındığında, Sn. Mahkemece verilecek hüküm istinaf ve temyiz kanun yoluna açık olmayacak, bir diğer ifadeyle kesin hüküm teşkil edecektir. Bu sebeple de, davanın ihbar olunanlara ihbarında hukuki yarar bulunmaktadır. Müvekkil

İhbarını talep ettiğimiz tüm kamu kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki mesleki kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları tabi oldukları mevzuat uyarınca kolektif genel ihtiyaca yönelik toplum sağlığı konusunda bir takım görev ve sorumluluklar

üstlenmiştir; bu sebeple ilgili mevzuat gereğince davamıza müdahil olmak isteyebileceklerdir.

Huzurdaki davada, Batman'daki hava kirliliği sadece Batman'da mukim kollekle sınırlı kalmayıp, tüm yurttaşların sağlığını tehlikeye atmaktadır. İklim değişikliği, günümüzde küresel bir sorun olarak herkes tarafından kabul edilmekte ve gerek ulusal gerekse uluslararası kuruluşlar tarafından araştırılması ve önlenmesi bir misyon haline gelmiştir.

Örneğin, T.C Çevre ve Orman Bakanlığı 29 Ekim 2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Karanamesi ile T.C Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirilmiştir. Bu bağlamda bakanlığın ismi dahi değiştirilerek, iklim değişikliğinin sebep olduğu çöl, erozyon, hava kirliliği gibi faktörler de bakanlığın sorumluluğu kapsamına alınmıştır. Bu örnek dahi göstermektedir ki, iklim krizi tüm insanlık için ortak bir sorun teşkil etmektedir ve bu çerçevede, yasa koyucunun iklim değişikliği özelinde hava kirliliğine büyük önem verdiğini göstermektedir.

Önemle belirtmek gerekir ki, huzurdaki dava doğrudan yaşam hakkı ile ilişkili olup, ihbar olunanlara ilişkin listede yer alan her kurum ve kuruluşun, davanın kendilerinde ihbar edilmesinde hukuki yararları bulunmaktadır. Zira, söz konusu kurum ve kuruluşların meydana gelerek faaliyette bulunma amaçları, insanların ve doğanın doğrudan ve dolaylı olarak temiz bir çevrede yaşama haklarının korunması ile bağlantılıdır.

Aşağıdaki tabloda, davanın ihbar edilmesi talep edilen kurum ve kuruluşların kuruluş kanunları, tüzükleri ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uyarınca davanın ihbar edilmesinde hukuki yararlarının bulunduğu dair ayrıntılı açıklamalar yer almaktadır.

#	İhbar Olunan	İlgili Hukuki Dayanak	İhbar Olunmasındaki Hukuki Menfaat
1	T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	648 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname md.1(b)	İlgili hükümde, çevrenin korunması, iyileştirilmesi ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikalar tespit etmek, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek Bakanlığın görevleri arasında sayılmıştır.
2	T.C. Sağlık Bakanlığı	181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname md.1	İlgili hükümde, herkesin hayatını bedenlen, ruhen ve sosyal bakımdan tam iyilik hali içinde sağlamak için fert ve toplum sağlığını korumak ve bu amaçla ülkeyi kapsayan plan ve programlar yapmak, uygulamak ve uygulatmak, her türlü tedbiri almak, gerekli teşkilatı kurmak ve kurdurmak bakanlığın görevleri arasında sayılmıştır.
3	Sosyal Güvenlik Kurumu	5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu	İlgili hükümde, kurumun temel amacının hizmet sunduğu gerçek ve tüzel kişileri hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirmek, haklarının kullanılmasını ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini kolaylaştırmak olduğu belirtilmiştir.
4	Batman Çevre Gönüllüleri Derneği		Batman Çevre Gönüllüleri Derneği, Batman'da süregelen çevre kirliliğinin

			önlenmesi adına çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Dernek, özellikle anız yangınlarına karşı çözüm önerilerinin istişare edildiği etkinlikleri düzenlemekle bilinmektedir.
5	Türkiye Barolar Birliği	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmaları yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
6	Batman Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmaları yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
7	Diyarbakır Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmaları yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
8	Mardin Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmaları yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
9	Siirt Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmaları yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
10	Bitlis Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmaları yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.

Guleryuz Partners

11	Muş Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
12	Şırnak Barosu	1136 sayılı Avukatlık Kanunu md.76	İlgili hükümde, Baroların insan haklarını savunmak ve korumak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.
13	Avrupa İklim Ağı(CAN Europe)		CAN Europe, iklim değişikliği konusunda çalışmalar yürüten Avrupa'nın öncü sivil toplum kuruluşlarından biridir. CAN Europe'un amacı, insanlar arasında eşitliği ve sosyal adaleti, tüm toplumların kalkınmasını ve küresel çevrenin korunmasını teşvik etmek olarak sıralanmaktadır.
14	Çevre İçin Hekimler Derneği		Derneğin resmi internet sitesinde , hekimlerin çevre ve ekoloji alanındaki duyarlıklarını arttırmak, sağlığı etkileyen çevre sorunlarına karşı kamuoyunun dikkatini çekmek amaçlanmaktadır.
15	Greenpeace Akdeniz		Derneğin resmi internet sitesinde, derneğin amacı sürdürülebilir bir yaşam için mücadele ederek, çevre sorunlarına tanıklık edip, bilimsel çalışmalarla çözüm üretilmesi olarak belirtilmiştir.
16	Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER)	Halk Sağlığı Uzmanları Derneği Tüzüğü md.2-3	İlgili hükümde, derneğin amacının Türkiye'de

			yaşayan herkesin sağlığını korumak ve geliştirmek için çalışma alanına giren konularda çalışmalar yapmak olduğu belirtilmiştir.
17	İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği (İMUD)	İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği Tüzüğü md.2	İlgili hükümde, başta çalışanlar olmak üzere toplumu bilinçlendirmek, mevcut kanun ve yönetmelikleri irdeleyerek tarafların sağlık hakları konusunda öneriler geliştirmek, bilgilendirmek derneğin amaçları arasındadır.
18	Pratisyen Hekimlik Derneği	Pratisyen Hekimlik Derneği Tüzüğü md.2(d)	İlgili hükümde, toplum sağlığının korunup geliştirilmesi için aydınlatıcı, eğitici, uyarıcı faaliyetlerde bulunmak derneğin amaçları arasında belirtilmiştir.
19	Sağlık ve Çevre Birliği(HEAL)		HEAL'in resmi internet sitesinde, çevre kirliliğinin önlenmesi ve herkesin yaşam kalitesinin iyileştirilebileceği bir ilkeye sahip oldukları belirtilmiştir.
20	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı(TEMA)	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı Resmi Senedi md.3	İlgili hükümde, ekolojik dengeye müdahalelerin önlenmesi ve gerektiğinde hukuksal mücadele verilmesi; insan sağlığının korunması,geliştirilmesini sağlamak için faaliyetlerde bulunulması amaçlanmıştır.
21	Türk Nöroloji Derneği	Türk Nöroloji Derneği Tüzüğü md.2 (a)(n)	İlgili hükümde, derneğin amacı ve çalışma konuları ile ilgili gerektiğinde her türlü idari ve hukuksal girişimde bulunacağı belirtilmiştir. Derneğin

Guleryuz Partners

			amacı, ülkemizdeki nörolojik hastalıkların tanınması ve nedenlerinin ortaya konması, tedavisi, özellikle bu hastalıkların önlenmesi konusunda çalışmalar yapmaktır.
22	Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği(TÜSAD)	Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği Tüzüğü md.2	İlgili hükümde, solunum sistemi hastalıkları ve önlenmesi konusunda etkin tedavi ve korumayı sağlamak için çalışmalarda bulunmak, solunum sistemi hastalıklarından korunması ile tedavileri konusunda hastaları ve toplumu bilgilendirmek amaçlarıyla kurulduğu belirtilmiştir.
23	Yeşil Barış Hukuk Derneği		Derneğin resmi internet sitesinde, derneğin amacı sürdürülebilir bir yaşam için mücadele ederek, çevre sorunlarına tanıklık edip, bilimsel çalışmalarla çözüm üretilmesi olarak belirtilmiştir.
24	Yeşil Düşünce Derneği	Yeşil Düşünce Derneği md.2	İlgili hükümde, dernek, ulusal ve uluslararası ölçekte, ekoloji, yeşil politika, doğal yaşam, yeşil ekonomi, iklim değişikliği ve çevre sorunları gibi konularda genel bilgi ve bilinirlik seviyesini yükseltmeyi, araştırma yapmayı, bilgi paylaşımını ve eğitim programları düzenlemeyi amaç olarak kabul eder. Bunun yanı sıra, yeşil bakış açısının ilgilendiği tüm siyasi, hukuki ve ekonomik konularda çalışmak da derneğin amaçları arasındadır.

25	Yuva Derneği	Yuva Derneği Tüzüğü md.2 (1)(24)	İlgili hükümde, havada, suda ve toprakta meydana gelen bozulma ve kirlenmelere karşı mücadele ederek ekolojik sistemin bozulmasını önleyici çalışmalar yapar; derneğin amacı, herkesi okul dışı eğitim ve yaşam boyu öğrenme, koruma ve geçim kaynağı faaliyetleri yoluyla insani, ekolojik ve psikososyal gelişimini desteklemek ve Doğayı, biyolojik çeşitliliği, ekolojik süreçleri ve ekolojik bütünlüğü korumaya katkıda bulunmaktır.
26	WWF-Türkiye		WWF Türkiye resmi internet sitesinde, ilkeler bölümünde belirtildiği üzere vakıf somut doğa koruma çözümleri oluşturma amacıyla kurulmuş olup amacı doğrultusunda diğer kuruluşlar, hükümetler ve yerel topluluklarla ortaklıklar kurar.
27	Adana Talasemi ve Orak Hücreli Anemi Hastaları Derneği(ATODER)	Adana Talasemi ve Orak Hücreli Anemi Hastaları Derneği Tüzüğü md.2	İlgili hükümde, AKDENİZ ANEMİSİ (TALASEMI) ve ORAK HÜCRE ANEMİ hastalığı ile mücadele etmek ve sağlıklı bir toplum yapısının oluşmasına katkıda bulunmak ve bu hususlarda gerektiğinde ulusal ve uluslar arası kuruluşlar ile bilgi alışverişinde bulunarak bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları amacı ile kurulduğu belirtilmiştir.

28	Türkiye Çevre Koruma Vakfı(TUÇEV)	2872 sayılı Çevre Kanunu md.3	İlgili hükümde, çevrenin korunması, çevrenin bozulmasının önlenmesi ve kirliliğin giderilmesi alanlarındaki her türlü faaliyette; Bakanlık ve yerel yönetimler, gerekli hallerde meslek odaları, birlikler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapacağı belirtilmiştir.
29	Biyosidal İş ve Çevre Sağlığı Derneği(BİYOSİDER)	Biyosidal İş ve Çevre Sağlığı Derneği Tüzüğü md.2 (15)	İlgili hükümde, halk sağlığını korumak ve geliştirmek, hastalıkların toplumsal yükünü azaltmak amacıyla araştırma ve çalışmalar yapmak, ulusal politikalar oluşturmak derneğin amacı olarak belirtilmiştir.

§ Netice ve Talep

Açıklanan ve Sn. Mahkemeniz tarafından re'sen dikkate alınacak tüm nedenlerle, 25.03.2022 tarihli yenilenen dava dilekçesinde talep ve izah edildiği üzere dava konusu uyuşmazlığın kendilerine ihbarında hukuki yararları bulunan [i.] kamu kurumlarına, [ii.] kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve [iii.] ilgili sivil toplum kuruluşlarına davanın ihbar edilmesini, **bu çerçevede, ihbar olunanlara dava dilekçesinin birer nüshasının ve yargılamanın hangi aşamada bulunduğuna ilişkin malumatın tebliğ edilmesini talep ederiz. 21.07.2022**

Saygılarımızla,

Davacı Abdulbari Koç

V e k i l l e r i

Avukat Tarık Güleryüz

Avukat Dr. Zahide Altunbaş Sancak

Avukat İ. Selin Nacar Öztürk

e-imzalıdır

